

**PLEIDOOI VOOR EEN
GEÏNTEGREERDE OVERLEGSTRUCTUUR,
DUIDELIJKE AFSPRAKEN EN
WEDERZIJDIG RESPECT**

Versterk het vertrouwen van de bevolking in het bestuur

MEMORANDUM

voor de beleidsperiode 2019 – 2024

AANBEVELINGEN

Aanbeveling 1

De Cultuurraad nodigt alle politieke verantwoordelijken uit om de kansen die het vernieuwde decretaal kader biedt maximaal te benutten:

- overleg met de verschillende deelsegmenten van de cultuursector
- integreer het beleid maximaal
- betrek de bevolking nauwer bij het beleid via transparante inspraak- en overlegstructuren

Dat versterkt de legitimiteit van het bestuur.

Het Vlaams Parlement heeft met het Planlastdecreet en alle daaruit voortvloeiende wetgevende aanpassingen een open beleidskader geschapen, dat toelaat om het cultuurbeleid maximaal af te stemmen op de plaatselijke noden¹. De verantwoordelijkheid hiervan ligt nu op het lokale niveau.

Aanbeveling 2

De Cultuurraad vraagt functionele overlegstructuren, informatiedoorstroming, duidelijke afspraken m.b.t. de wijze van samenwerken en een gezamenlijke gedragen visie, die op een transparante manier ontwikkeld worden.

In 2020 treedt een nieuwe Beleid en Beheer Cyclus in voege en dat vergt voorbereiding. De Cultuurraad wenst uitdrukkelijk om tijdig betrokken te worden bij de evaluatie van het aflopende en het opstellen van het komende meerjarenplan. We betreuren dat de werking van Cultuurraad tijdens de voorbije legislatuur door het beleid verwaarloosd werd en dat van een adviserende functie geen sprake kon zijn.

Aanbeveling 3

De Cultuurraad vraagt dat de schepen van cultuur nog voor de gemeenteraadsverkiezingen 2018 het initiatief neemt om die hervorming aan te vatten in overleg tussen meerderheid en oppositie.

Na interne evaluatie van zijn structuur, organisatie, takenpakket en werkwijze stelt de Cultuurraad vast dat die niet meer aansluiten bij de maatschappelijke realiteit anno 2018. De Werkgroep structuur van de Cultuurraad heeft een concreet alternatief uitgewerkt², dat aansluit bij de vragen van het cultuurveld én meer burgers bij het (cultuur-) beleid betreft, als organisator én als consument. Het biedt nieuwe kansen voor zowel het cultuurveld (samenwerking, concrete ondersteuning) als voor het gemeentebestuur (vereenvoudiging, efficiëntere besteding van de middelen). Meer dan 85% van de bevraagde leden heeft het positief geëvalueerd³.

Aanbeveling 4

De sectorale werkgroepen zijn de basis van het nieuwe adviesorgaan. Ze staan open voor alle verenigingen (bv. ook buurt- en wijkcomités) en geïnteresseerde burgers, maar in de eerste plaats zijn ze een kader voor ontmoeting, uitwisseling van ervaring en samenwerking. Met een doordacht

¹ Zie Bijlage 1, Lokaal cultuurbeleid: de uitgangspunten

² Zie Bijlage 2, Hervorming van de Cultuurraad Lokeren.

³ Zie Bijlage 3, Bevraging Algemene Vergadering

vrijwilligersbeleid daar bovenop kan de Cultuurraad burgers aanspreken om hun know how ten dienste te stellen van de gemeenschap.

Sociaal-cultureel werk, amateurkunst, jeugdwerk, integratiebeleid, wijk- en buurtwerking ... spelen zich per definitie af in de wijk, in de straat, al dan niet rond een school of andere infrastructuur. Het gaat om *processen die in essentie berusten op contacten en relaties tussen mensen*. Dat brede (sociaal-) cultureel werk kan een rol opnemen in grootschaliger stedelijke (cultuur-, jeugd-, integratie-) projecten, terwijl elk toch zijn eigen doelstellingen nastreeft. Dat draagt bij tot vernieuwing van het hele 'veld' en kan een positieve invloed hebben op de lokale samenleving.

Aanbeveling 5

De Cultuurraad vraagt dat werk gemaakt wordt van een doordacht voorwaarden scheppend beleid en verwijst hiervoor naar de resultaten van de bevraging van de aangesloten verenigingen.

Bij de leden van de Cultuurraad bestaat een breed gedeelde vraag naar betere ondersteuning. Dit gaat over infrastructuur, een centraal aanspreekpunt, opleiding, communicatiekanalen, informatiedoorstroming m.b.t. wetgeving, samenwerking met en tussen gemeentelijke diensten (Kunstacademie e.a.) en verenigingsleven enz. Een bloeiend cultuurleven is niet in de eerste plaats een gevolg van hoge subsidies, maar van gunstige randvoorwaarden die burgers de kans geven om initiatief te nemen.

Aanbeveling 6

De Cultuurraad vraagt een (digitaal) platform waarop alle relevante informatie m.b.t. de in Lokeren beschikbare infrastructuur en dienstverlening gecentraliseerd wordt.

Infrastructuur is duur. Het gebruik van die accommodatie kan dus best geoptimaliseerd worden, zodat ze maximaal rendeert, nl. verhuurd en gebruikt wordt. Dat vergt een doordacht beleid m.b.t. toegankelijkheid, uitrusting, betaalbaarheid en spreiding van de bestaande infrastructuur, ongeacht of die stadseigendom is of niet. Verder kan de lokale overheid best rekening houden met de opgelijste behoeften wanneer derden een (ver-) bouwproject indienen.

Aanbeveling 7

De Cultuurraad vraagt het aankomende bestuur om zijn werking te ondersteunen, zoals bij andere stedelijke adviesraden. Tot het takenpakket behoren o.m.

- **het uitbouwen van een databank van, over en met het brede cultuurveld Lokeren**
- **administratieve ondersteuning van de cultuurraad met zijn werkgroepen en ledenwerking**
- **opvolging van de werking**
- **communicatie en overleg tussen en met alle betrokken stedelijke diensten (cultuurdienst, bib, stadsprojecten, kunstacademie, onderwijs ...), verenigingen, jeugd enz.**
- **het betrekken van verenigingen, wijkwerkingen en bevolking bij (sociaal-) culturele projecten op een grotere schaal, zodat ze maatschappelijk een verschil maken**
- **het ontwikkelen van een vrijwilligersbeleid in de cultuursector**

In de Cultuurraad zetelen *vrijwilligers*. Zij nemen die taak onbezoldigd op bovenop andere verplichtingen (arbeid, gezin, vereniging die zij vertegenwoordigen e.a.). Het planlastdecreet en het decreet over het lokaal bestuur bieden het gemeentebestuur financieel de mogelijkheid om die personele ondersteuning te verlenen aangezien andere taken wegvallen.

INLEIDING

De intrinsieke waarde van het lokale cultuurveld

Terecht wijst Minister van cultuur Gatz in de analyse in zijn beleidsnota op enkele aspecten van cultuur, die gemakkelijk uit het oog verloren worden:

Economisch belang van cultuur

Cultuur heeft een belangrijke economische waarde. Zo waren de culturele en creatieve sectoren in 2010 goed voor meer dan 126.000 jobs en vertegenwoordigden ze 3% van het Bruto Binnenlands Product en dat zowel binnen de profit- als de non-profitsector. Ze draaiden een omzet van 22,6 miljard euro en realiseerden een toegevoegde waarde van 6,9 miljard euro⁴. Daarnaast heeft cultuur multiplicatoreffecten binnen de bredere economie en positieve spillovereffecten binnen sectoren zoals media, toerisme, buitenlandse handel, innovatie⁵.

De culturele sector vormt ook een motor van lokale en regionale ontwikkeling. Culturele projecten, organisaties en kunstenaars worden beschouwd als belangrijke ‘soft location factoren’ om de aantrekkingskracht van steden en regio’s te verhogen voor inwoners, investeerders, toeristen en nieuw creatief talent. Om deze cross-over effecten te optimaliseren is het belangrijk de culturele sector ook in te bedden in een breder economisch, lokaal en regionaal ontwikkelingsbeleid.

Maatschappelijk belang van cultuur

Een hoogontwikkelde democratische samenleving steunt op kritische en verantwoordelijke burgers die maximale kansen moeten krijgen om zich te ontplooien en competenties te verwerven. Cultuurbeleving is hierin onontbeerlijk. Door zich cultureel te engageren doen mensen competenties op die hen houvast bieden binnen andere levensdomeinen. Cultuur prikkelt, zorgt voor een brede en open kijk op de wereld, en stimuleert burgerzin, identiteitsbeleving en een kritisch zelfbewustzijn⁶.

Het is niet onbelangrijk dat maatschappelijke aspect nog eens apart te verduidelijken, omdat het raakt aan talloze aspecten van hoe mensen samenleven.

Van Daele definieert cultuur als *het geheel van geestelijke verworvenheden van een land, volk enz.* Er is vandaag een breed maatschappelijk draagvlak om cultuur heel ruim op te vatten: niet enkel de Kunsten (met ‘K’), maar ook architectuur, erfgoed, mode, eetcultuur, wooncultuur enz. maken er deel van uit.

⁴ Zie de studie ‘Creatieve Industrieën in Vlaanderen – update’ (2014) van Flanders DC Kenniscentrum.

⁵ *Onze culturele sector speelt een cruciale rol als motor van creativiteit, innovatie en gemeenschapsvorming. De sector draagt ontegensprekelijk ook bij aan de internationale uitstraling en economische ontwikkeling van Vlaanderen. Cultuur is onmisbaar, een cultuurbeleid dus ook.* Beleidsnota 2014-2019 van Sven Gatz (Open VLD) p. 7.

⁶ Beleidsnota 2014-2019 van Sven Gatz (Open VLD) - Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, p. 8 – Inleiding.

Het begrip cultuur is echter nog omvattender en elke burger wordt er rechtstreeks mee geconfronteerd. Het weggooien van sigarettenpeuken of blikjes, het dumpen van vuilnis in wegbermen, bouwovertradingen en talloze andere vormen van incivisme zijn in Vlaanderen diep geworteld. Ook de wijze waarop 'aan politiek gedaan wordt' is op een bepaald niveau cultureel bepaald. Het is duidelijk dat Vlaanderen niet echt gunstig afsteekt tegen de wijze waarop de democratie in onze noordelijker gelegen buurlanden functioneert.

Een deel van het wantrouwen van de bevolking tegenover de politieke klasse is terug te voeren op het gevoel van onmacht dat hieruit voortvloeit. En dat 'weegt' op de politieke klasse en op het beleid. Het kan nochtans vrij eenvoudig doorbroken worden: informeer de burgers en betrek ze bij het beleid:

- *ga actief op zoek gaan naar Lokeraars met competenties die een meerwaarde bieden voor de lokale samenleving en biedt ze de kans om samen te werken.*
- *Communiqueer duidelijk en vooral voldoende lang vooraf wanneer belangrijke beslissingen genomen moeten worden en houd ook echt rekening met de input.*
- *Wees open over de genomen beslissingen en motiveer ze.*

Cultuur evolueert. Vlaanderen is vandaag een welvarende regio met een hooggeschoolde bevolking. Die hogere scholing en ervaring worden onvoldoende weerspiegeld in de wijze waarop de politieke klasse omgaat met de burgers. Om bij burgers én bestuurders een mentaliteitsverandering te bewerken is openheid nodig en objectieve informatie, de wil om maatschappelijke problemen samen aan te pakken, bereidheid om wederzijds verantwoordelijkheid te geven én te nemen. Die cultuuromslag krijgt pas echt een kans wanneer ze van bovenaf ondersteund wordt. Bestuurders die hun burgers ernstig nemen betrekken hen bij het bestuur en geven hen verantwoordelijkheid en vertrouwen. Precies daardoor verwerven zij zelf legitimiteit.

Wie vanuit die brede context denkt, stelt vast dat er een duidelijk verband is tussen het cultuurbeleid en verschillende andere beleidsterreinen, zoals o.m. stadsplanning (waar plant je welke infrastructuur in en hoe wordt die zo multifunctioneel mogelijk gebruikt?), onderwijs (in de brede school ontmoeten mensen uit dezelfde buurt mekaar ook buiten de schooluren) e.a.

Sociaal-cultureel werk, amateurkunst, jeugdwerk, integratie, erfgoedbeleid, integratiebeleid, wijk- en buurtwerking enz. spelen zich immers af in de wijk, in de straat. Het gaat in eerste instantie om **processen die berusten op contacten en relaties tussen mensen**. Lokale beleidsverantwoordelijken – politici, het gemeentelijk bestuursapparaat – kunnen lokale uitdagingen slechts oplossen in de mate waarin zij erin slagen de bevolking bij het beleid te betrekken en hen medeverantwoordelijk te maken. En het brede verenigingsleven kan een rol opnemen in zo'n breed stedelijk cultureel project, terwijl elke vereniging tegelijk toch eigen doelstellingen kan blijven nastreven.

Het is voor alle partners cruciaal dat de behoeften ter zake goed gedocumenteerd worden en dat de tussenstructuren – de gemeentelijke administratie, cultuurinstellingen en adviesraden – aangepast worden aan het bestuurskader én aan de realiteit / de praktijk. **Het lokale cultuurveld staat voor de uitdaging daarin opnieuw zijn plaats te bepalen door zijn werkwijze en organisatie af te stemmen op de wijzigende context en bij te dragen aan de ontwikkeling van de hele lokale gemeenschap.**

Om al die redenen sluit de cultuurraad zich uitdrukkelijk aan bij het Memorandum van de gezamenlijke adviesraden m.b.t. de wijze waarop de adviesfunctie in Lokeren vandaag ingevuld wordt. Het is een gedeeld belang om de expertise die in Lokeren bij burgers en bestuur aanwezig is maximaal te mobiliseren voor het welzijn en de welvaart van de huidige en toekomstige generaties.

Tenslotte stelt de Cultuurraad met genoegen vast dat het intense overleg binnen de werkgroep structuur (zie verder in dit document) reeds in grote lijnen tegemoet komt aan het kader dat de Vlaamse overheid uitgetekend heeft. Mits kleine aanpassingen kan de uitgetekende structuur perfect als uitgangspunt dienen voor overleg met alle betrokken 'velden' en diensten.

1 - LOKAAL CULTUURBELEID IN LOKEREN

De basis voor elk (cultuur-) beleid berust op

- *een duidelijke en gedragen definitie van wat onder (lokaal) cultuurbeleid verstaan wordt en van de te bereiken doelen*
- *een grondige analyse van de reële situatie van het cultuurveld in de gemeente (partners, stand van zaken, maatschappelijke context, cijfers);*
- *evaluatie van de resultaten van het lokaal cultuurbeleid van de aflopende legislatuur op basis van concrete cijfers en realisaties;*
- *onderzoek naar evoluties in de tijd.*

Pas dan kunnen de politiek verantwoordelijken en de verantwoordelijke ambtenaren gefundeerde conclusies trekken en een resultaatgericht beleid formuleren. Bovendien moet die informatie beschikbaar zijn voor àlle betrokken actoren, overheidsinstanties, adviesraden én het verenigingsleven

Pas vanaf dat punt kan een adviesorgaan ook effectief zijn opdracht uitvoeren.

De cultuurraad beschikt echter niet over die informatie. Het lokaal bestuur heeft in de afgelopen legislatuur evenmin enig initiatief genomen om deze adviesraad bij aanvang te betrekken bij het te ontwikkelen cultuurbeleid, te informeren, aan te passen aan de veranderende wetgevende en maatschappelijke context of actief in te schakelen in het ontwikkelen van enig beleid ter zake.

De stedelijke website vermeldt bv. slechts de aller noodzakelijkste informatie, gewoonlijk in de vorm van opsommingen. In het aflopende beleidsplan is onder cultuur geen paragraaf voorzien waarin de bestuursmeerderheid haar visie geeft op de werking van de cultuurraad, op het ondersteunen van het verenigingsleven of op de relatie tussen het verenigingsleven en stedelijke instellingen als bibliotheek, cultuurcentrum, archief en museum, de kunstacademie Ter Beuken, het lokaal integratiebeleid, jeugdwerkbeleid, wijk- en buurtwerking e.a.

Gegevensverzameling, beleidvoorbereiding, uitvoering van beleid, informatiepunt en brievenbus, geven en opvragen van advies, opvolgen van de werking van de cultuurraad en het verenigingsleven en andere opdrachten die hiermee in lijn liggen zijn *taken van de diensten van de schepen van cultuur*. Het ontwikkelen van (cultuur-) beleid is in een democratie per definitie een kerntaak van de (lokale) overheid, die ze uitvoert in overleg met de bevolking.

Behalve wettelijke zijn er ook praktische redenen om dat zo te organiseren: vrijwilligers - zowel het cultuurveld als de cultuurraad worden gedragen door vrijwilligers - beschikken niet over de tijd en de (technische) uitrusting om continuïteit van gegevensverzameling, beleidontwikkeling en –uitvoering te garanderen.

Kortom, het belang van dit document is beperkt tot wat de leden van de Cultuurraad ervaren en de informatie die m.b.t. dit segment van het cultuurveld intern verzameld kan worden. Het moet verder onderbouwd, aangevuld en geconcretiseerd worden op basis van o.m. volgende bronnen:

- <http://www.statistiekvlaanderen.be/sites/default/files/docs/GPS-Lokeren.pdf>

- <https://www.lokeren.be/nieuws/2016/06/08/leg-je-ei-de-resultaten>
- Gegevensverzameling door Cultuurdienst, Jeugddienst, Bibliotheek, Museum, Stadsarchief, Kunstacademie Ter Beuken, Dienst onderwijs e.a.

De Cultuurraad drukt de wens uit om tijdig geïnformeerd te worden over en betrokken te worden bij de evaluatie van het aflopende en het opstellen van het komende meerjarenplan (2020 – 2025). Wat het volgende bestuur niet in zijn BBC voorziet, zal ten vroegste vanaf januari 2026 gepland kunnen worden.

Binnen zijn beperkte mogelijkheden heeft de Cultuurraad twee initiatieven genomen:

1. Een ‘werkgroep structuur’ is aan de slag gegaan om de werking van het adviesorgaan te evalueren en een structuur voor te stellen, die beter aansluit bij de actuele situatie van cultuurconsumenten en –producenten in Lokeren. En die in de praktijk ook wérkt.
2. De leden werden bevraagd m.b.t. hun werking en noden. Zij konden zich ook uitspreken over de prioriteiten.

2 - PLEIDOOI VOOR EEN ANDER SOORT CULTUURRAAD

In het voorjaar 2015 heeft de Cultuurraad zijn **werkgroep structuur** gereactiveerd om een concreet voorstel uit te werken m.b.t.

- de wijze waarop het overleg tussen de verschillende segmenten van het cultuurveld kan georganiseerd worden;
- de representativiteit van dit orgaan kan verhoogd worden & een groter deel van de bevolking bij het cultuurveld en het cultuurbeleid kan betrokken worden;
- hoe meer burgers aangesproken kunnen worden om hun deskundigheid (verworven via studie, ervaring, persoonlijke interesse) ter beschikking te stellen van de lokale gemeenschap.

Van top down naar bottom up

Het resultaat van de vergaderingen is neergeschreven in de nota *Voorstel tot hervorming van de Cultuurraad Lokeren d.d. 6 december 2017*, die als Bijlage 3 opgenomen werd in dit memorandum.

Samengevat komt het hierop neer:

- De werkingssubsidie van de verenigingen wordt **losgekoppeld** van hun (nu verplichte) aanwezigheid in het Cultuurplatform (= voormalige Algemene Vergadering).
- Het zwaartepunt van de werking verschuift van de top naar de basis, naar nieuw op te richten **Sectorale werkgroepen**: (*Amateur-*) *kunsten, Erfgoed, Hobby & vrije tijd, Sociaal-cultureel werk, Wijk- & buurtwerking, Jeugdcultuur en Niet sectorale initiatieven / Andere*. Die werkgroepen zijn zelfsturend en bepalen zelf vergaderritme & -agenda. Zij worden door voorzitter en secretaris vertegenwoordigd in de kerngroep.

De sectorale werkgroepen worden zo een platform waar verenigingen en personen met gelijkaardige interesses elkaar ontmoeten. Ze maken er afspraken over data en activiteiten, kunnen samen initiatieven opzetten (thema's, voorstellingen enz.) en publiek werven, informatie en ervaring uitwisselen enz. Omdat de werking nauwer aansluit bij de realiteit van 'het veld'⁷ wordt het ook gemakkelijker om geïnteresseerden en deskundigen bij de werking te betrekken, eventueel ad hoc. Het biedt eveneens de mogelijkheid om nieuwe groepen te betrekken zoals bv. wijk- en buurtcomités.

- De **Kerngroep** (voorheen raad van bestuur) heeft vooral een coördinerende rol. Hij bestaat uit vertegenwoordigers van de sectorale werkgroepen en deskundigen die ad hoc kunnen uitgenodigd worden. De kerngroep organiseert het uitwisselen van informatie naar het stadsbestuur (en omgekeerd) en informeert / betreft de bevoegde stedelijke diensten en de bevoegde schepen(en).
- Het **Cultuurplatform** (voorheen algemene vergadering) brengt de afgevaardigden van de aangesloten verenigingen, de verantwoordelijken van de sectorale werkgroepen, deskundigen en verantwoordelijken / afgevaardigden van stedelijke instellingen, werkgroepen die betrokken zijn bij de materie samen.

Het draagvlak voor de nieuwe structuur en werkwijze werd uitgetest in de Algemene Vergadering van 19/11/2017. Aan de onvoorbereide afgevaardigden werd gevraagd om te kiezen bij welke van de hiervoor vermelde sectorale werkgroepen zij wilden aansluiten om vervolgens in die verschillende sectorale groepen te peilen naar de verwachtingen en wensen.

Meer dan 86 % van de aanwezigen stond vrij positief tegenover het concept. Als belangrijkste positieve aspecten werden genoemd: "elkaar versterken, meer overleg mogelijk, zelfde doelstellingen binnen de sectorale werkgroep, gerichte probleemoplossing, gelijklopende problematiek, samenwerking, gelijkaardige groepen met mekaar verbinden. Hopelijk een betere werking van de Cultuurraad".

Er werden uiteraard ook knelpunten vermeld of vragen gesteld, bv. hoe zo'n sectorale werkgroep moet werken wanneer die weinig leden telt. Ook de aansturing van de sectorale werkgroepen moet verder uitgewerkt worden, maar dat hangt samen met de praktijk.

De resultaten van de bevraging werden opgenomen in Bijlage 3⁸.

Gelet op de wijzigingen die eraan komen ten gevolge van de uitvoering van het planlastdecreet en het aangepaste decreet over het lokaal bestuur laat de voorgestelde (werk- en advies-) structuur toe om verschillende segmenten van het domein cultuur (erfgoed, jeugd e.a.) gemakkelijk in te passen of uit te breiden⁹. Dat biedt nieuwe mogelijkheden voor zowel de beleidsverantwoordelijken als het brede cultuurveld om een geïntegreerd beleid te ontwikkelen met de gepaste omkadering en ondersteuning.

⁷ Bv. afspraken m.b.t. planning van publieksmomenten, samenwerking rond gezamenlijke initiatieven of thema's, communicatie, uitwisseling van informatie en ervaring.

⁸ Bevraging AV: aan- en opmerkingen

⁹ De Erfgoedraad kan bv. perfect ingepast worden in de voorziene sectorale werkgroep Erfgoed, die gemakkelijk geïnteresseerden kan aantrekken via specifieke subwerkgroepen. Hetzelfde geldt voor het jeugdwerk e.a.

3 - WELKE KNELPUNTEN ERVAREN DE AANGESLOTEN VERENIGINGEN?

Als voorbereiding voor dit memorandum en voor de komende Beleid en Beheer Cyclus heeft de Cultuurraad een korte bevraging gedaan bij de aangesloten leden m.b.t. hun gebruik van infrastructuur, rekrutering van (bestuurs-) leden, communicatie, financiering van de werking, opleiding van (bestuurs-) leden, duurzaamheid en samenwerking. De vragenlijst¹⁰ werd bewust beperkt tot de meest elementaire aspecten van een werking.

In de Sectorale Werkgroepen van de Algemene Vergadering van 15.03.2018 werden die zeven thema's in de verschillende Sectorale Werkgroepen verder besproken met de leden. Hierna volgt een samenvatting.

Infrastructuur & uitrusting

Infrastructuur is voor veel verenigingen een grote uitgavenpost. Bestuursvergaderingen organiseert men daarom vaak bij bestuursleden thuis. Voor publieksactiviteiten is men meestal aangewezen op de stedelijke voorzieningen, parochiezalen en (in beperkte mate) privézaal. Knelpunten zijn de drukbevroegde schouwburg en Torenzaal van het CC, het gemis aan tentoonstellingsruimte (algemeen) en geschikte accommodatie in de wijken. Er zijn ook enkele concrete vragen m.b.t. de uitrusting van sommige lokalen.

Rekrutering (bestuurs-) leden & publiek

Verenigingen die thematisch werken (theater, muziek, natuurbehoud, lokale geschiedenis, hobby ...) of hun draagvlak hebben in een wijk of buurt, doen het over het algemeen relatief goed. Met het eerder 'traditionele' verenigingsleven dat zijn oorsprong heeft in de verzuiling gaat het minder goed. Er is vrij algemeen vraag naar nieuwe / jongere (bestuurs-) leden, die ook verantwoordelijkheid willen opnemen. Dat vergt evenwel in de eerste plaats een (interne) denkoefening m.b.t. de maatschappelijke noden en de relevantie van het verenigingsleven daarin. De Cultuurdienst van de stad en de Cultuurraad zijn in principe de aangewezen kanalen om hiertoe initiatieven op gang te trekken i.s.m. het verenigingsleven, bv. door een vrijwilligersbeleid te ontwikkelen.

Communicatie en promotie

Er zijn concrete vragen m.b.t. de timing voor het indienen van informatie vooraf, het correct vermelden van de informatie in de kalender van de Infokrant en de korte tijd tussen het moment van verspreiding en de publieksvoorstellingen.

Samenwerking tussen de verenigingen onderling en tussen cultuurraad en stadsdiensten kan nieuwe kansen en een nieuwe dynamiek scheppen. Het gaat dan om schaalgrootte, kostenefficiëntie, publiekswerking enz. Opnieuw zijn de Cultuurdienst en de Cultuurraad goed geplaatst om samen met de verenigingsbesturen stappen vooruit te zetten via overleg, vorming (communicatieplan), afspraken met andere stedelijke diensten (Communicatie, Kunstacademie, Toerisme ...).

Financiering van de werking

Zonder het verenigingsleven zouden in Lokeren waarschijnlijk nog meer cafés verdwijnen dan nu het geval is. Maar verenigingen besteden ook belangrijke bedragen aan drukwerk (kopies, flyers, affiches), huur van accommodatie en technische uitrusting, vergoeding van sprekers, lesgevers e.a.

¹⁰ Zie bijlage 4 – Vragenlijst leden Cultuurraad

Behalve voor de muziekverenigingen die via een andere regeling gesubsidieerd worden, vormen de jaarlijkse subsidies voor amateurkunstverenigingen slechts een welgekomen, maar toch klein deeltje van de te financieren jaarwerking. Voor heel wat sociaal-culturele verenigingen is die subsidie noodzakelijk wanneer ze het lidgeld en de toegangsprijzen voor hun activiteiten democratisch willen houden voor een breder segment van de bevolking.

Meer nog dan de jaarlijkse subsidie is het van belang dat de lokale overheid een voorwaarden scheppend beleid voert via betaalbare en goed uitgeruste accommodatie, het uitlenen van materialen, het (correct) communiceren van initiatieven via Infokrant, website e.a. enz.

Opleiding en vorming

Opleiding en vorming zijn de basis van een goed werkend verenigingsleven, dat aansluiting vindt bij de stedelijke realiteit. In de praktijk zijn heel wat vormingsinitiatieven versnipperd over verschillende landelijke koepels, die een eigen dynamiek hebben. Vorming is ook vooral gericht op bestuursleden, in veel mindere mate op de leden. En het is moeilijk om voldoende deelnemers naar die vormingsmomenten te krijgen (combinatie werk en gezin, afstand, tijd ...).

Een behoorlijk aantal verenigingen geeft aan interesse te hebben in vorming wanneer die samen met andere verenigingen georganiseerd kan worden. In het optimale geval wordt zo'n aanbod sectoroverschrijdend georganiseerd, zodat een breder bevolkingssegment kan aangesproken worden en de knowhow van ervaren bestuurders kan gedeeld worden met wie minder ervaring heeft.

Opleiding krijgen (vooral jonge) Lokeraars in het dagonderwijs en de Kunstacademie Ter Beuken terwijl wat oudere Lokeraars dat krijgen in het avondonderwijs. Ook in dat opzicht is een grotere samenwerking en wisselwerking wenselijk. De amateurkunstverenigingen tonen zich duidelijk vragende partij.

De Cultuurraad zal de knelpunten die de verenigingen gesignaleerd hebben in de komende maanden verder documenteren en dan voorstellen met concrete oplossingen overmaken aan de beleidsverantwoordelijken.

BESLUIT

Op basis van de informatie die in dit document samengebracht werd, heeft de Cultuurraad een eerste reeks conclusies getrokken, die vooraan in dit memorandum (op blz. 2) als AANBEVELINGEN opgenomen werden.

